

Елин Пелин

Хубавото момиче, на
устните на което цъфвал
трендафил

Едно време имало един дядо. Той имал едно момиче: когато се засмивало, трендафил цъфвал от устата му, а когато заплачело, маргарит капел от очите му. Дядото ги събирал и ходел да ги продава и така се прехранвали. Момичето се прочуло с хубостта си и дарбите си толкова, че стигнало до ушите на царя. Той поискал да се ожени за него и затова пратил хора да го вземат и доведат. Царските пратеници отишли, взели момичето, качили го на царската кола и потеглили назад. Между пратениците хора имало една мома, която искала с измама да се ожени за царя. Вървели що вървели, на хубавицата се припило вода. Завистницата й рекла: „Ако ми дадеш да ти извадя едното око, ще ти дам вода.“ Хубавицата нямала що да прави – съгласила се. Завистницата извадила едно-то й око, скрила го в една кутия, дала й вода и пак тръгнали.

Вървели що вървели, стигнали до един кладенец. Хубавицата пак поискала вода. Завистницата й рекла: „Ако дадеш да ти извадя и другото око, ще ти дам вода.“ Момичето било много жадно, нямало какво да прави – съгласило се. Завистницата му извадила и другото око, скътала го в другата кутийка и пак му дала вода. Жените, що били в царската кола, съгледали, че момичето няма очи, и рекли: „Защо ли е на царя сляпа царица? Как ще живее с нея пред света? Хайде да я оставим в гората.“ И като повървели още малко, стигнали до един голям буренак при един сух кладенец оставили момичето и заминали бързо.

Те накитили завистницата-хубавица, завели я при царя, като казали, че тя е прочутото момиче, и царят се оженил за нея. Минало се доста време, царят чакал царицата да се засмее, за да падне трендафил от устата й, или пък да заплаче, за да капне маргарит от очите й, ала тя нито се засмивала, нито плакала, а ходела все замислена и намръщена.

Оставеното в гората момиче било намерено от един дядо. Той го прибрал в къщата си да го гледа. Момичето живяло добре при дядото и му пазило къщата. Веднъж дядото кихнал, момичето се засмяло и тогачас от устата му паднал цъфнал трендафил. То го дало на дядото и рекло: „Дядо, на ти тоя трендафил; иди го продай в града, мини по улиците и викай: «Хайде трендафил за око, трендафил за око!» Който ти даде око, нему да го дадеш.“ Дядото взел трендафила, отишъл в града и почнал да вика из улиците: „Трендафил за око, трендафил за око!“ Всички му се чудили и никой не купувал трендафила. Като минал покрай царските палати, от прозореца се показала царицата и го попитала: „Какво продаваш, дядо?“ Той й отговорил: „Трендафил за око, дъще!“ Тя му рекла: „Дай го на мене!“ Тя извадила една кутийка, отворила я, дала му окоето и взела трендафила. Дядото не познал царицата. Той взел окоето, отнесъл

го на момичето, то го турило на мястото и прогледнало.

Минало се, каквото се минало, подир някое време момичето пак се засмяло и от устата му пак цъфнал трендафил. То пак го дало на дядото да иде да го продаде за друго оценце. Дядото взел трендафила, отишъл в града и пак тръгнал да вика из улиците: „Трендафил за око, трендафил за око!“ Всички се чудили, но никой не купил цветето. Като минавал край царските палати, на прозореца пак се показала царицата: „Какво продаваш, дядо?“ Той й рекъл: „Трендафил за око, дъще!“ „Дай го на мене, дядо, аз ще ти дам едно око.“ Тя извадила из пазвата си една малка кутийка, отворила я, извадила оттам едно оценце и го дала на стареца. Дядото пак дал трендафила, взел окоето и го занесъл на момичето. То турило окоето на мястото му и отведнъж и с него прогледнало.

Веднъж на момичето му станало нещо мъчно. То заплакало и от очите му закапали зрънца маргарити. То ги дало на дядото и му рекло да иде в града да ги продаде, та да купи едно-друго за в къщи. Дядото взел маргарита, занесъл го в града и го продал пак на царицата.

С тия трендафили и с тоя маргарит царицата рекла да измами царя. При един избран случай тя се засмяла и показала скрития по-рано в устата си трендафил. Друг път налепила маргарита на очите си и като заплакала, надвесила се над царевия skut и поронила скъпоценните зърна.

Дядото много пъти ходил из града да продава цъфнали трендафили и маргарит. Това стигнало до ушите на царя. Неговите хора му донесли, че тия трендафили и тоя маргарит купувала царицата. Царят тогава се усъмнил в нея, разбрал нейната лукавщина и решил да издири тая работа. Веднъж той поканил всичките момичета, богати и сиромашки, на тлака. Всички момичета отишли на тлаката, отишло и дядовото момиче. Те насядали около огъня, запрели, завлачили и запели поред – кое каквато песен знаело. Царят седял и слушал. Дошло ред до дядовото момиче. То седяло настрана със забулено лице и прело. То казало: „Аз няма да пея – аз ще разкажа една приказка.“ И като завъртяло чекръчето, почнало: „Речи, чекръче: Едно време имало едно момиче; когато се засмивало, трендафил цъфнал от устата му, а когато заплачело, маргарит капел от очите му...“

Така, без да прекъсва, момичето разказало своите патила. Царят изслушал приказката докрай и после поподигнал булото на момичето – и то блеснало с всичката си хубост. Тогава царят се уверил, че намерил изгубената си невеста.

Той заповядал да вържат царицата за опашката на един луд кон, да му ударят сто камшика и да го напъдят в гората. След това царят се

Хубавото момиче, на устните на което цъфвал трендафил

оженил за хубавото момиче.

КРАЙ

© Елин Пелин

Издание: Елин Пелин. Приказки, Съчинения в шест тома, Том 5

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10983>]